

## B.4 Inzamelen, vervoeren, handelen en bemiddelen

### B.4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk heeft betrekking op een aantal activiteiten die plaatsvindt in het traject tussen een ontdoener (de afvalproducent of een latere ontdoener) en degene die de afvalstoffen verwerkt. Het gaat om inzamelen, vervoeren, handelen en bemiddelen van afvalstoffen. Een bedrijf kan een of meerdere van deze activiteiten ontplooiën. De activiteiten kunnen gecombineerd zijn met verwerkingshandelingen (op een locatie).

Op grond van artikel 10.37 van de [Wet milieubeheer](#) (Wm) is het verboden om zich van afvalstoffen te ontdoen door ze aan een ander af te geven, tenzij afgifte plaatsvindt overeenkomstig de in dat artikel genoemde wijzen. Daartoe hoort onder andere afgifte aan bevoegde inzamelaars of vervoerders. Zie paragraaf A.4.3 voor uitleg over artikel 10.37 van de Wm.

Dit hoofdstuk heeft alleen betrekking op het beroepsmatig inzamelen of vervoeren van afvalstoffen. Een niet beroepsmatige inzamelaar hoeft niet op de lijst van vervoerders, inzamelaars, handelaars en bemiddelaars (VIHB-lijst) te staan (artikel 8 [Besluit inzamelen afvalstoffen](#)). Aangezien regelmatig discussie wordt gevoerd over wat onder 'niet-beroepsmatig' moet worden verstaan, wordt het onderscheid tussen beroepsmatig en niet-beroepsmatig toegelicht in paragraaf B.4.5.

### B.4.2 Uitgangspunten

#### B.4.2.1 [Inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen](#)

Het kabinet heeft de ambitie om de hoeveelheid huishoudelijk afval door afvalpreventie terug te dringen en de recycling van huishoudelijk afval te laten toenemen. De wijze van inzamelen beïnvloedt de mate waarin recycling mogelijk is. De doelstelling van het beleid is 75% afvalscheiding van huishoudelijk afval (fijn en grof) in 2020, met een verdere doorgroei om tot een maximaal percentage scheiding te komen in 2025. Via het Uitvoeringsprogramma VANG – Huishoudelijk Afval, dat onderdeel wordt van het Rijksbrede programma Circulaire Economie, zijn middelen beschikbaar gesteld om deze doelstellingen binnen bereik te brengen. Belangrijk is dat de publieke partijen gezamenlijk aan de slag zijn gegaan om deze ambitieuze doelen te realiseren. Het programma VANG en de overgang naar het Rijksbrede programma Circulaire Economie worden verder beschreven in Hoofdstuk B.1 'Naar een circulaire economie'.

Gemeenten blijven ruimte houden om een eigen invulling te geven aan (gescheiden) inzameling van huishoudelijk afval. Dit betekent dat gemeenten o.a. de volgende mogelijkheden blijven hebben (artikel 10.21, 10.26 en 10.29 Wm):

- Gemeenten kunnen delen van hun grondgebied uitzonderen van de gescheiden inzameling van specifieke stromen.
- Gemeenten mogen afwijken van de in de Wet milieubeheer genoemde frequentie van inzamelen.
- Gemeenten hebben de mogelijkheid om inzameling bij elk perceel om te zetten in nabij elk perceel, waardoor huis-aan-huis inzameling (haalsysteem) kan worden vervangen door collectieve inzamelsystemen (brengsysteem).
- Gemeenten hebben de mogelijkheid om meer stromen gescheiden in te zamelen dan waar in het landelijk beleid van wordt uitgegaan.

Het gescheiden houden van afvalstoffen tijdens de inzameling van huishoudelijk afval wordt verder beschreven in hoofdstuk B.3 'Gescheiden houden van afvalstoffen'.

#### B.4.2.2 [Inzamelvergunningen](#)

De inzameling van de volgende afvalstoffen is vergunningplichtig op grond van het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) (Bia):

- Klein gevaarlijk afval (KGA): gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in een van de volgende categorieën waarvan de houder zich ontdoet door afgifte:
  1. in een hoeveelheid van ten hoogste 200 kilogram per afvalstof per afgifte:
    - o laboratoriumchemicaliën;
    - o restanten van de toepassing van amalgaam in de tandheelkunde;
    - o afvalstoffen afkomstig van de toepassing van verven, lakken, beitsen en andere soortgelijke vloeibare en pasteuze middelen;
    - o fotografisch gevaarlijke afvalstoffen;
    - o zuren, logen, galvanische en etsbaden die zijn gebruikt voor de reiniging of bewerking van metaaloppervlakken, voor het opbrengen van een beschermende metaallaag op producten of halffabrikaten dan wel voor het ontlakken van geverfde producten;
  2. in een hoeveelheid van ten hoogste 200 liter per afgifte: afgewerkte olie die behoort tot categorie I of II als bedoeld in de bijlage bij het Besluit inzamelen afvalstoffen, in verpakking;
- afgewerkte olie en
- scheepsafvalstoffen: afvalstoffen die bij het in bedrijf zijn of het onderhoud van een schip aan boord ontstaan, bestaande uit:
  1. bilgewater, afgewerkte olie en overige olie- en vethoudende afvalstoffen,
  2. gevaarlijke afvalstoffen die vrijkomen bij reinigingswerkzaamheden,
  3. andere afvalstoffen dan bedoeld onder 1° of 2°, voor zover het gevaarlijke afvalstoffen betreft.

De vergunningplicht voor deze afvalstoffen blijft gehandhaafd, omdat gebleken is dat afschaffing ervan voor de genoemde afvalstoffen, en dan met name voor scheepsafvalstoffen, nadelige gevolgen voor het milieu zou hebben en een versnippering van regels zou betekenen.

De meerwaarde van nieuwe inzamelaars wordt aan de markt overgelaten. Het aantal inzamelvergunninghouders wordt niet gelimiteerd. Voor limitering is geen afdoende milieuhygiënisch argument aanwezig, waardoor limitering niet in lijn zou zijn met de Europese Dienstenrichtlijn. Sinds het loslaten van de limitering worden ook geen gebieden meer voorgeschreven waarvoor een inzamelvergunningplicht geldt. De vergunninghouders hebben het recht om in het hele land in te zamelen. De inzamelvergunningen worden verleend voor onbepaalde duur.

### B.4.3 Administratieve verplichtingen voor inzamelaars, handelaars, bemiddelaars en vervoerders

De Wm, het [Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen](#) en de bijbehorende [regeling](#) kennen een aantal administratieve verplichtingen voor inzamelaars, handelaars, bemiddelaars en vervoerders. In deze paragraaf wordt verder ingegaan op twee van deze verplichtingen, namelijk dat de bedrijven zich moeten laten registreren op de VIHB-lijst en op het gebruik van een begeleidingsbrief.

In titel 10.6 van de Wm worden voor de toepassing van de regels in die titel ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen gelijkgesteld aan bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen. Voorafgaand aan de inzameling worden deze afvalstoffen aangemerkt als huishoudelijke afvalstof. Op het moment dat afvalstoffen in een inzamelmiddel worden gebracht, moeten ze als bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen worden beschouwd en is voor het inzamelen mogelijk registratie op de VIHB-lijst en gebruik van een begeleidingsbrief verplicht.

#### B.4.3.1 [Registratie op de VIHB-lijst](#)

Alle personen en bedrijven die beroepsmatig afvalstoffen inzamelen, vervoeren, verhandelen of bemiddelen moeten zich laten registreren op de VIHB-lijst. Dit geldt ook voor inzamelvergunninghouders. De verplichting geldt voor bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

##### B.4.3.1.1 [Criteria voor registratie op de VIHB-lijst](#)

In de [Regeling inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars](#) van afvalstoffen zijn criteria

vastgesteld voor vermelding op de VIHB-lijst en voor beëindiging van een zodanige vermelding. De criteria voor vermelding op de VIHB-lijst komen deels overeen met de eisen die in de vervoerswetgeving (NIWO-beroepsvervoersvergunning) gelden voor het vervoer van (afval)stoffen en een Europese richtlijn inzake de toegang tot het beroep van ondernemer van goederen-, respectievelijk personenvervoer over de weg.

Het basiscriterium voor vermelding op de lijst is betrouwbaarheid. Dit geldt voor inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars. Voor personen die uitsluitend handelen of bemiddelen geldt daarnaast ook het criterium vakbekwaamheid.

#### B.4.3.1.2 [Registratie van buitenlandse inzamelaars](#)

De registratie op de VIHB-lijst kent een regeling voor buitenlandse inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars (artikel 5.2 van de Regeling). Zij worden geregistreerd op basis van gelijkwaardige documenten uit hun land van vestiging.

#### B.4.3.2 [Begeleidingsbrief](#)

Degene die bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen transporteert is op grond van artikel 10.44, eerste lid, van de Wm verplicht om - zolang hij die afvalstoffen onder zich heeft - een begeleidingsbrief als bedoeld in artikel 10.39 van de Wm bij die afvalstoffen aanwezig te hebben. Deze begeleidingsbrief moet door de ontdoener worden verstrekt aan de vervoerder.

De verplichtingen voor een bij het afval aanwezig hebben van begeleidingsbrief gelden niet als sprake is van een van de in artikel 11 van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen opgenomen uitzonderingssituaties. Deze uitzonderingen betreffen het vervoer van:

- bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen, waarop de EG-verordening overbrenging van afvalstoffen (EVOA) van toepassing is, dat vergezeld gaat van de begeleidende documenten, bedoeld in die verordening;
- bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen in een motorrijtuig rijbewijscategorie B;
- bedrijfsafvalstoffen in een hoeveelheid van niet meer dan 500 kilogram op een andere wijze dan in een motorrijtuig van de rijbewijscategorie B;
- niet-beroepsmatig ingezameld papier of textiel;
- ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen waarvan kan worden aangetoond dat deze rechtstreeks worden vervoerd naar een locatie waar die afvalstoffen uitsluitend worden overgeslagen; of
- bedrijfsafvalstoffen naar soort en aard vergelijkbaar met huishoudelijke afvalstoffen waarvan kan worden aangetoond dat deze rechtstreeks worden vervoerd naar een locatie waar die bedrijfsafvalstoffen uitsluitend worden overgeslagen; of
- veegvuil, marktafval, drijfval en RKG-slib waarvan kan worden aangetoond dat deze rechtstreeks worden vervoerd naar een locatie waar die bedrijfsafvalstoffen uitsluitend worden overgeslagen.

Voor de duur van de overslagperiode wordt verwezen naar hoofdstuk B.5 'Overslaan en opslaan'.

## B.4.4 **Inzamelen versus vervoeren van afvalstoffen**

Inzamelen en vervoeren zijn verschillende activiteiten waarvoor verschillende wettelijke bepalingen gelden.

Met inzamelen wordt bedoeld het verzamelen van afvalstoffen, met inbegrip van voorlopig sorteren en de voorlopige opslag van afvalstoffen, en het transporteren van deze afvalstoffen naar een locatie voor verwerking of een toepassingslocatie (zie ook Wm, artikel 1.1). Bij het inzamelen worden afvalstoffen opgehaald en de inzamelaar neemt het eigendom van de afvalstoffen over van de ontdoener op het moment van afgifte.

Uit de definitie volgt dat het niet de bedoeling is om uitsluitend de handelingen 'voorlopige sortering' en 'voorlopige opslag', dus zonder voorafgaand vervoer, te beschouwen als inzameling. Inzameling wordt altijd vooraf gegaan door ontdoen door afgifte. Dit volgt uit artikel 10.37, lid 2 Wm en uitgangspunt 15 van de [kaderrichtlijn afvalstoffen](#) (Kra). In dit uitgangspunt staat: "Inrichtingen of ondernemingen waarvan de activiteiten afvalstoffen voortbrengen, dienen niet te

worden beschouwd als zijnde actief in afvalbeheer noch als vergunningplichtig voor de opslag van afvalstoffen voorafgaand aan inzameling.”

De handelingen ‘voorlopige sortering’ en ‘voorlopige opslag’ in de zin van de definitie van inzameling vinden daarom plaats nadat de afvalstoffen zijn afgegeven aan de inzamelaar door een burgerof onderneming die de afvalstoffen heeft voortgebracht. Voorlopige sortering van bijvoorbeeld KCA vindt plaats direct na afgifte aan de chemokar.

De afvalstoffen worden direct of indirect vervoerd naar een afvalverwerkingsinstallatie. Bij direct vervoer is geen sprake van voorlopige opslag. Indien de handeling ‘voorlopige opslag’ plaatsvindt, dan gebeurt dit op een locatie tijdens het overslaan van afvalstoffen. Tijdens het overslaan wordt de inzameling tijdelijk onderbroken.

Het voorgaande neemt niet weg dat een locatie waarin de handeling ‘voorlopige opslag’ plaatsvindt, moet beschikken over een toereikende omgevingsvergunning milieu of melding Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Met vervoeren wordt bedoeld het tegen een vergoeding transporteren van afvalstoffen in opdracht van een ander (Wm, artikel 10.55). Bij het vervoeren van afvalstoffen handelt degene die de afvalstoffen transporteert, in opdracht van ofwel de ontdoener ofwel de ontvanger (in de zin van artikel 10.37 Wm) van de afvalstoffen. De verantwoordelijkheid voor de afvalstoffen is afhankelijk van de contractuele relatie tussen de ontdoener en de ontvanger. Doordat de vervoerder de afvalstoffen in opdracht van derden transporteert, houden de vervoersactiviteiten op op het moment dat afgifte plaatsvindt van de vervoerder naar een persoon die het afval verwerkt.

Als partijen hebben afgesproken dat het eigendom van de afvalstoffen overgaat van de ontdoener op de transporteur op het moment van afgifte, dan is de transporteur een inzamelaar. De inzamelaar bepaalt wat met het afval gebeurt. De transporteur is een vervoerder, indien:

- de persoon die de afvalstoffen afgeeft aan een transporteur wel de eigenaar blijft, of
- de persoon waar de afvalstoffen worden heen gebracht de eigenaar is, bijvoorbeeld als gevolg van onderling gemaakte afspraken.

De vervoerder is de houder van de afvalstoffen, maar hij wordt geen eigenaar van de afvalstoffen.

#### **B.4.5 Beroepsmatig versus niet-beroepsmatig inzamelen en vervoeren**

Voor het beroepsmatig inzamelen van de in paragraaf B.4.2.2 beschreven afvalstoffen moet een inzamelaar beschikken over een inzamelvergunning. Daarnaast moeten bedrijven die zich bezighouden met het beroepsmatig vervoeren en inzamelen van afvalstoffen zijn vermeld op de VIHB-lijst en voldoen aan de administratieve verplichtingen van artikel 10.55 van de Wm en het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en bijbehorende regeling.

Voor het niet-beroepsmatig vervoeren of inzamelen van afvalstoffen geldt de vergunning- of de VIHB-registratieplicht niet. Daarmee worden onnodige administratieve lasten voor niet-beroepsmatige inzamelaars en vervoerders voorkomen. Dit geldt ook voor eigen-vervoer. Een registratieplicht voor eigen-vervoerders zou, gezien vanuit het perspectief van het toezicht en de handhaving, geen wezenlijke toegevoegde waarde hebben. Degene bij wie de afvalstoffen zijn ontstaan of die de afvalstoffen heeft ontvangen moet deze veelal reeds registreren of melden. Bij het vervoer van afvalstoffen die uitsluitend afkomstig zijn van en bestemd zijn voor de eigen onderneming, zijn geen andere partijen betrokken. Het bezit van die afvalstoffen wijzigen daardoor niet. Voor deze activiteit zijn er dan ook geen redenen om een registratieplicht van toepassing te laten zijn.

In de praktijk wordt regelmatig discussie gevoerd over de vraag of bij het vervoeren of inzamelen van afvalstoffen sprake is van ‘beroepsmatige’ of ‘niet-beroepsmatige’ activiteit.

Benadrukt wordt dat:

- als een bedrijf afvalstoffen wegbrengt die op zijn eigen locatie zijn ontstaan; en
- dit bedrijf geen locatie is die zich met afvalbeheer bezighoudt;

dan geen sprake is van inzamelen noch van vervoeren. Dit transport wordt niet beroepsmatig uitgevoerd.

#### B.4.5.1 Beroepsmatig inzamelen

Inzamelen van afvalstoffen is in principe een beroepsmatige activiteit.

Inzamelen van afvalstoffen kan niet-beroepsmatig zijn als het een activiteit betreft die als vorm van serviceverlening wordt uitgevoerd, waarbij het uitsluitend gaat om het inzamelen van afval dat is ontstaan bij en onlosmakelijk is verbonden met de –buiten de eigen locatie uitgevoerde- bedrijfsactiviteiten van het bedrijf dat het afval transporteert. Daarbij moet het activiteiten betreffen die niet primair zijn gericht op het inzamelen van afval. Uit de opdracht van de ontdoener aan het bedrijf dat het afval transporteert moet dit blijken. Bijvoorbeeld door de beschrijving van het doel van de werkzaamheden.

Indien de opdrachtgever aangeeft dat de werkzaamheden (ook en specifiek) gericht moeten zijn op het afvoeren van afvalstoffen dan is sprake van afgifte en dus beroepsmatige inzameling.

Benadrukt wordt dat ook in deze situatie de persoon van de locatie waar de werkzaamheden worden uitgevoerd in beginsel de ontdoener is van de afvalstoffen die op die locatie vrijkomen. Als een bedrijf (onderhouds)werk uitvoert waarbij de houder van de locatie geen specifieke invloed heeft op het ontstaan van het afval, is sprake van afval dat bij eigen bedrijfsactiviteiten van het onderhoudsbedrijf ontstaat. Bij het meenemen van dit afval door het bedrijf dat het werk heeft uitgevoerd, is daarom geen sprake van inzamelen. Het kan zijn dat de persoon van de locatie waar het afval ontstaat en het bedrijf dat de activiteiten uitvoert, vooraf hebben afgesproken dat de persoon van de locatie waar de afvalstoffen zijn ontstaan eigenaar van het afval blijft en zelf zorgt voor de afvoer. Afhankelijk van de afspraken die dan bij de afgifte worden gemaakt, is sprake van inzamelen of vervoeren (zie paragraaf B.4.4).

Van beroepsmatige inzameling is geen sprake indien:

- de opdrachtgever opdracht geeft tot het uitvoeren van bepaalde onderhouds-, bouw- of herstelwerkzaamheden of diensten; en
- deze werkzaamheden of diensten niet zijn gericht op het afvoeren van afvalstoffen; en
- de opdrachtgever aan de opdrachtnemer overlaat op welke wijze de werkzaamheden of diensten worden uitgevoerd; en
- bij de werkzaamheden of diensten afvalstoffen kunnen ontstaan, de opdrachtnemer dan bepaalt wanneer, welke afvalstoffen en in welke mate vrijkomen; en
- uit een contract en de feitelijke omstandigheden het voorgaande blijkt.

Inzamelen van afvalstoffen kan ook niet-beroepsmatig zijn als een bedrijf over meerdere locaties beschikt en daar afvalstoffen ophaalt, voor zover:

- de bedrijfsvoering van het bedrijf is gericht op een activiteit die niets te maken heeft met afvalstoffenbeheer;
- de afvalstoffen vrijkomen bij de bedrijfsvoering van het bedrijf;
- het bedrijf deze afvalstoffen zelf ophaalt bij de eigen locaties.

Voorbeelden van niet-beroepsmatig inzamelen of vervoeren zijn:

- de inzameling van papier en/of textiel door verenigingen en andere niet-commerciële organisaties;
- een loonwerkbedrijf dat bermen maait en het gemaaid gras afvoert;
- een hovenier die opdracht heeft onderhoudswerk aan tuinen of plantsoenen uit te voeren en het daarbij vrijkomende groenafval meeneemt;
- bouwafval (bijvoorbeeld overtollig hout, lege verpakkingen, rotte houten planken) dat is ontstaan bij door een bouwbedrijf uitgevoerde bouw- en herstelwerkzaamheden en door dat bouwbedrijf wordt meegenomen;
- verpakkingen van verf, lijm, kit, hars en van overige afvalstoffen die worden meegenomen door een schildersbedrijf dat opdracht heeft gekregen om schilderwerkzaamheden uit te voeren, voor zover de afvalstoffen bij deze werkzaamheden zijn vrijgekomen;
- afvalstoffen die een detaillist zelf wegbrengt, voor zover die afvalstoffen bij de bedrijfsvoering van de detailhandel zijn ontstaan;
- een bedrijf dat elektrische apparatuur verhuurt en onderhoudt en deze apparaten omwisselt en meeneemt indien deze in het afvalstadium zijn geraakt;
- het meenemen door het reinigingsbedrijf van afval afkomstig van het reinigen van installaties,

voor zover die installaties vooraf op de geëigende manier zijn leeggemaakt en de daarin voorkomende restanten vooraf als afvalstoffen zijn afgevoerd;

- een installatiebedrijf dat opdracht heeft gekregen om ervoor te zorgen dat de verlichting van een kantoor in goede staat is en op een bepaald moment beslist om lampen te vervangen en af te voeren;
- het door een verkoper van huishoudelijke apparaten bij een particulier meenemen van een oude wasmachine bij leveren van een nieuwe;
- het meenemen van smeervet, afgewerkte olie en olie- en vethoudend afval dat bij onderhoud ontstaat door het bedrijf dat opdracht heeft om dit onderhoud aan voorzieningen en installaties uit te voeren.

In onderstaande voorbeelden is wel sprake van beroepsmatig inzamelen:

- het meenemen van sloopafval dat vrijkomt bij de activiteiten van een sloopbedrijf;
- het afvoeren van asbesthoudend afval door saneringsbedrijven;
- een hovenier die opdracht heeft gekregen om een boom te rooien en de daarbij vrijkomende afvalstoffen meeneemt;
- verpakkingen van verf, lijm, kit, hars en van overige gevaarlijke stoffen die worden meegenomen door een afvalinzamelaar;
- het meenemen van oliehoudend afval door een bedrijf dat specifiek de opdracht heeft om de olie te komen vervangen en/of specifiek opdracht heeft om ook andere olie tegelijkertijd mee te nemen;
- een installatiebedrijf dat opdracht heeft gekregen om alle lampen te vervangen en deze lampen, waaronder defecte, meeneemt;
- het namens een verkoopbedrijf ophalen van een defecte wasmachine bij een particulier door een professionele afvalinzamelaar.

**Relevante passages uit wet- en regelgeving**

In artikel 26 van de kaderrichtlijn afvalstoffen staat:

- Wanneer in de hierna volgende gevallen geen vergunningsvereisten gelden, zorgen de lidstaten ervoor dat de bevoegde instantie een register bijhoudt van
  - a) inrichtingen of ondernemingen die op beroepsmatige basis afval inzamelen of vervoeren,...

In de nota van toelichting bij het Besluit inzamelen afvalstoffen staat:

- Bij 'beroepsmatig inzamelen' kan worden gedacht aan inzamelaars waarvoor het inzamelen van afvalstoffen een essentieel onderdeel van hun bedrijfsvoering is, zoals dat het geval is bij inzamelaars waarbij het inzamelen de hoofdactiviteit is en bij afvalverwerkende bedrijven die hoofdzakelijk afvalstoffen als grondstof gebruiken en deze daarom zelf ophalen bij degenen die zich van die afvalstoffen ontdoen.
- Bij 'niet-beroepsmatig inzamelen' kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een loonwerkbedrijf dat bermen maait en het gemaaid gras afvoert of een hovenier die de afvalstoffen die zijn ontstaan bij het onderhouden van tuinen of plantsoenen met zich meeneemt. In deze gevallen is strikt genomen wel sprake van het inzamelen van bedrijfsafvalstoffen. Deze activiteiten worden echter niet beroepsmatig verricht, doch slechts als serviceverlening bij een geheel andere activiteit die op zich niets met het inzamelen van afvalstoffen heeft te maken.

#### B.4.5.2 Beroepsmatig vervoeren

Beroepsvervoerders zijn bedrijven die voor anderen tegen vergoeding goederen vervoeren. Van beroepsmatig vervoer van afvalstoffen is sprake indien een beroepsvervoerder (ook) gevaarlijke afvalstoffen of bedrijfsafvalstoffen vervoert. Het is daarbij niet van belang welk aandeel deze afvalstoffen hebben in de totale hoeveelheid te vervoeren goederen.

Bij de beantwoording van de vraag of sprake is van beroepsmatig vervoeren, spelen gelet op artikel 10.55, eerste lid onder a van de Wm de volgende twee zaken een rol:

- a) Is sprake van het vervoeren van afval voor een ander?
- b) Wordt voor het vervoeren een vergoeding betaald?

Ad a.

Wanneer geen sprake is van vervoeren voor een derde partij, valt de transporthandeling niet onder het begrip vervoeren zoals dat in de Wm wordt gehanteerd. De bestemming van het transport speelt bij de beoordeling van vervoeren geen rol. Benadrukt wordt dat als het



eigendom van het afval overgaat van de persoon die zich van het afval ontdoet naar de transporteur, dat dan geen sprake is van vervoeren maar van inzamelen. Ook bij het meenemen van afvalstoffen die vrijkomen bij bedrijfseigen activiteiten, is vrijwel altijd sprake van inzamelen. Zie verder paragraaf B.4.4.

#### Ad b.

Evenmin is sprake van beroepsmatig vervoeren wanneer het gaat om een transport waarbij geen sprake is van een, directe of indirecte, vergoeding. Een vergoeding kan een financiële vergoeding zijn, maar ook een vergoeding in natura al dan niet impliciet of toekomstig. Het verrekenen van de kosten voor het transport in andere kosten wordt gezien als een indirecte vergoeding.

Het bovenstaande betekent bijvoorbeeld dat de onderneming die in opdracht van een detaillist producten en afvalstoffen vervoert, beroepsmatig afvalstoffen vervoert.

### **B.4.6 Retourlogistiek**

De Wm kent het begrip 'retourlogistiek' niet, maar in de praktijk is het wel een vaak voorkomend begrip. Retourlogistiek is een bijzondere vorm van inzamelen of vervoeren. Van retourlogistiek is sprake, wanneer degene die bepaalde producten (bijvoorbeeld levensmiddelen bij een supermarkt) aflevert, vergelijkbare producten in de afvalfase (bijvoorbeeld lege verpakkingen, pallets, producten waarvan de verkoopdatum is overschreden of andere onverkoopbare producten) weer meeneemt. In de praktijk worden ook vaak afvalstoffen meegenomen die in de supermarkt zijn ontstaan zoals meubilair, tl-lampen, batterijen, etc. Retourlogistiek is een efficiënt transportsysteem waarbij bedrijven ervoor zorgen dat zo min mogelijk transportkilometers gemaakt hoeven te worden.

Afhankelijk van degene die het transport uitvoert is sprake van inzamelen of vervoeren. Indien een bedrijf over meerdere winkels en een of meerdere distributiecentra beschikt en zelf de producten brengt en afvalstoffen ophaalt, is sprake van niet-beroepsmatige inzameling van afvalstoffen. Dit bedrijf kan ook een vervoerder of een inzamelaar inschakelen. In die gevallen is wel sprake van beroepsmatig vervoer of inzamelen.

In het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en de bijbehorende regeling is beoogd om voor daarbij aangegeven gevallen een vrijstelling van de meldings- en registratieverplichtingen te verlenen wanneer sprake is van afgifte en ontvangst van afvalstoffen in het kader van retourlogistiek of retourstromen. Enkele vrijstellingen zijn hieronder vermeld.

#### ontvangstmelding

Het distributiecentrum hoeft de ontvangst van door haar ingenomen afvalstoffen afkomstig van de filialen niet te melden, indien op het terrein van het distributiecentrum een opslagcapaciteit van minder dan 50 m<sup>3</sup> aanwezig is voor het overslaan van bedrijfsafvalstoffen, die van buiten die locatie afkomstig zijn, en geen andere handelingen met afvalstoffen worden uitgevoerd.

Het distributiecentrum hoeft de ontvangst van door haar ingenomen afvalstoffen afkomstig van de filialen evenmin te melden, indien het bedrijfsafvalstoffen betreft die naar soort en aard vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen, voor zover deze afvalstoffen uitsluitend worden overgeslagen in het distributiecentrum. Het voorgaande betekent dat de ontvangst op het distributiecentrum van de volgende niet-gevaarlijke afvalstoffen zonder ontvangstmelding kan plaatsvinden:

- verpakkingsmateriaal, pallets, producten waarvan de verkoopdatum is overschreden en onverkoopbare of defecte verkoopwaar;
- afvalstoffen van huishoudens die door een filiaal worden ingenomen, zoals defecte artikelen die binnen garantietermijn worden teruggenomen of afvalstoffen die worden ingenomen ter uitvoering van een verplichting opgelegd bij een algemene maatregel van bestuur van de Wet milieubeheer (bijvoorbeeld gerelateerd aan statiegeld, retourpremie of uitgebreide producentenverantwoordelijkheid);
- restafval, kantoorafval, meubilair en ander afval dat vrijkomt bij de bedrijfsvoering van een filiaal.

Benadrukt wordt verder dat op het distributiecentrum geen verwerkingshandelingen (sorteren, verdichten, scheiden, etc.) mogen worden uitgevoerd (zie voor uitleg over het begrip overslaan verder hoofdstuk B.5 'Overslaan en opslaan').

Indien geen ontvangstmelding plaatsvindt, moeten de betreffende gegevens wel geregistreerd worden (artikel 2 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen).

#### begeleidingsbrief

Bij het transport van afvalstoffen van het filiaal naar het distributiecentrum is geen begeleidingsbrief nodig indien het gaat om de in paragraaf B.4.3.2 beschreven situaties. Benadrukt wordt dat een begeleidingsbrief niet nodig is voor bedrijfsafvalstoffen naar soort en aard vergelijkbaar met huishoudelijke afvalstoffen, waarvan kan worden aangetoond dat deze rechtstreeks worden vervoerd naar het distributiecentrum waar die afvalstoffen uitsluitend worden overgeslagen.

Indien afvalstoffen bij meerdere filialen worden opgehaald en naar een distributiecentrum worden vervoerd, is geen sprake van rechtstreeks vervoer als bedoeld in artikel 11, onder 1 sub f, van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en dus wel een begeleidingsbrief nodig.

Na vaststelling van het plan wordt bezien of en in hoeverre de vrijstelling van de administratieve verplichtingen voor afvalstoffen die in het kader van retourlogistiek worden meegenomen, kunnen worden verruimd.

## **B.4.7 Aandachtspunten bij inzamelen van afvalstoffen**

Aanvullend op bovenstaande aandachtspunten ten aanzien van de registratieplicht op de VIHB-lijst en het onderscheid tussen beroepsmatige en niet-beroepsmatige inzameling, wordt hieronder ingegaan op overige relevante aspecten ten aanzien van de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen, bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

Op het moment dat afvalstoffen in een inzamelmiddel worden gebracht, moeten ze als ingezameld worden beschouwd. De activiteit van het inzamelen van een afvalstof eindigt wanneer de inzamelaar de afvalstof uit het inzamelmiddel haalt.

### **B.4.7.1 Inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen**

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Gemeentebesturen moeten een afvalstoffenverordening opstellen waarin op grond van artikel 10.24 Wet milieubeheer regels worden gesteld ten aanzien van:

- het overdragen of het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan een bij of krachtens de verordening aangewezen inzameldienst;
- het overdragen van zodanige afvalstoffen aan een ander, en
- het achterlaten van zodanige afvalstoffen op een daartoe ter beschikking gestelde plaats.

Daarnaast kunnen in de afvalstoffenverordening regels worden gesteld omtrent het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.

Gemeenten kunnen zelf beslissen of ze het huishoudelijk afval door een eigen inzameldienst of door een andere inzamelaar laten inzamelen.

De Wm kent een verplichting voor gemeenten tot het gescheiden inzamelen van gft-afval. Daarnaast moeten gemeenten (mede) zorg dragen voor de gescheiden inzameling van glas, papier/karton, kunststof verpakkingsafval, textiel en KCA. Voor het beleid over afvalscheiding wordt verwezen naar hoofdstuk B.3 'Gescheiden houden van afvalstoffen'.

In het Besluit inzamelen afvalstoffen is vermeld welke gegevens in een aanvraag voor een inzamelvergunning moeten zijn opgenomen. Hiertoe behoort onder andere een beschrijving van de acceptatieprocedure en de administratieve organisatie en interne controle. Indien aan deze



vereisten is voldaan, kan de inzamelvergunning al dan niet onder voorwaarden worden verleend.

#### **B.4.8 Aandachtspunten bij het handelen in afvalstoffen**

Een afvalstoffenhandelaar is een natuurlijke of rechtspersoon die als verantwoordelijke optreedt bij het bedrijfsmatig aankopen en vervolgens verkopen van afvalstoffen, met inbegrip van natuurlijke of rechtspersonen die de afvalstoffen niet fysiek in hun bezit hebben (artikel 1.1, eerste lid, van de Wm). De afvalstoffenhandelaar krijgt hoe dan ook door afgifte het bezit van de afvalstoffen. Hij is immers ook een partij waaraan afvalstoffen mogen worden afgegeven op basis van artikel 10.37, tweede lid, van de Wm.

Het is echter alleen mogelijk om afval fysiek af te geven aan een handelaar, indien hij over een locatie waar een of meer milieubelastende activiteiten plaatsvinden beschikt, waar deze afvalstoffen op grond van een vergunning of op grond van algemene regels geaccepteerd mogen worden. Beschikt een handelaar niet over of maakt hij geen gebruik van een dergelijke locatie, dan kunnen de afvalstoffen niet fysiek aan hem worden afgegeven.

#### **B.4.9 Aandachtspunten bij het bemiddelen van afvalstoffen**

Een bemiddelaar is een natuurlijke of rechtspersoon die ten behoeve van anderen bedrijfsmatig de verwijdering of de nuttige toepassing van afvalstoffen organiseert, met inbegrip van de natuurlijke of rechtspersonen die de afvalstoffen niet fysiek in hun bezit hebben.

De naam waaronder een bemiddelaar zijn activiteiten uitvoert, is niet relevant. Vaak worden ook andere termen gebruikt, zoals makelaar of adviseur.

Een bemiddelaar kenmerkt zich door het treffen van regelingen in het beheer van andermans afvalstoffen. Hij treft regelingen om er voor te zorgen dat afvalstoffen van een ondoener bij een verwerker terecht komen. Bemiddeling gebeurt in opdracht van de ondoener of de verwerker van afvalstoffen. Bij bemiddeling heeft de bemiddelaar niet het eigendom van de afvalstoffen, maar treft regelingen in opdracht van een derde. Een bemiddelaar kan wel het fysieke bezit van de afvalstoffen hebben.

Het hiervoor staande betreft enkel de bemiddeling in het beheer van afvalstoffen en niet de bemiddeling in financiële aspecten rondom het beheer van afvalstoffen. Ter verduidelijking van de scheidslijn tussen bemiddeling in beheer van afvalstoffen en bemiddeling in financiële aspecten, het volgende. Stel dat in een contract voor financiële bemiddeling bepalingen staan die dwingen tot het uitvoeren of nalaten van handelingen met een afvalstof. In dat geval beperkt de bemiddeling zich dus niet tot alleen financiële aspecten, maar vanwege de bepalingen over de handelingen ook over beheer van afvalstoffen. Er is dan ook sprake van bemiddeling in het beheer van afvalstoffen.

#### **B.4.10 Voorgenomen wijzigingen in wetgeving**

Voorstellen worden voorbereid tot wijziging van de volgende regelgeving die (mede) betrekking heeft op inzamelen en vervoeren van en/of handelen en bemiddelen van afvalstoffen.

##### ***B.4.10.1 [Uitwerking artikel 10.47 Wet milieubeheer](#)***

In artikel 10.47 van de Wm is de mogelijkheid opgenomen om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen omtrent de inzameling van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen. Daarbij kan de verplichting worden opgenomen om afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden te houden bij inzameling. Op dit moment zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving verplichtingen tot het gescheiden houden van afvalstoffen opgenomen voor zowel de ondoeners als de verwerkers van afvalstoffen. Voor inzamelaars gelden geen vergelijkbare verplichtingen. Om recycling van afvalstoffen te bevorderen moet worden

voorkomen dat bij inzameling gescheiden aangeboden stromen weer worden samengevoegd, bijvoorbeeld omdat dat voor transport handiger is. Daarom zal de Staatsecretaris van IenW het initiatief nemen om aan dit artikel uitvoering te geven.

Overigens kunnen aan een inzamelvergunning al voorschriften worden verbonden die een verplichting inhouden, daarbij aangewezen categorieën van afvalstoffen die gescheiden worden afgegeven, afzonderlijk in te zamelen (artikel 10.49 Wm).

*Noot bij deze paragraaf:*

*Deze wijziging is ondertussen uitgevoerd. Per 1 januari 2018 is het Bia in artikel 1b een bepaling opgenomen dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Dit geldt voor alle afvalstoffen.*

#### **B.4.10.2** [Verduidelijking artikelen 10.37 e.v. Wet milieubeheer](#)

Met de implementatie van de Kra zijn wijzigingen aangebracht in artikel 10.37 Wm (afgifte aan vervoerders en handelaren). Artikel 10.37 Wm heeft betrekking op de fysieke afgifte van afvalstoffen. Indien een handelaar afval koopt, maar niet fysiek inneemt, ontstaat onduidelijkheid omtrent de uitleg van artikel 10.37 Wm. Daarnaast leidt de wijziging van dit artikel voor wat betreft de afgifte aan een vervoerder tot onduidelijkheden over de administratieve verplichtingen. Tijdens de planperiode zal worden onderzocht hoe deze onduidelijkheden kunnen worden weggenomen.

#### **B.4.10.3** [Aanpassing Besluit inzamelen afvalstoffen](#)

In artikel 7 van het Bia zal, in overeenstemming met de aankondiging (opgenomen in de toelichting bij wijziging van de regeling) worden opgenomen dat registratie op de VIHB-lijst zal geschieden voor onbepaalde tijd.

Daarnaast zal meteen de definitie van 'afgewerkte olie' in lijn worden gebracht met de definitie in de kaderrichtlijn afvalstoffen en worden enkele ondergeschikte punten gewijzigd, zoals het schrappen van het in vijfvoud indienen van de vergunningaanvraag en de bepalingen over plichtgebieden.

*Noot bij deze paragraaf:*

*Deze wijziging is ondertussen uitgevoerd. Per 1 januari 2018 is artikel 7 van het Bia dat een registratie voor vijf jaar regelde, geschrapt. In hetzelfde wijzigingsbesluit is de definitie van 'afgewerkte olie' aangepast.*

#### **B.4.10.4** [Aanpassing regeling inzamelaars, vervoerders, handelaars en bemiddelaars van afvalstoffen](#)

Artikel 7 (de zogenaamde hoveniersregeling) zal worden geschrapt, omdat deze regeling in strijd is met de artikelen 10.45 en 10.55 [Wet milieubeheer](#). Deze wijziging heeft geen consequenties voor de inhoud van dit hoofdstuk.

*Noot bij deze paragraaf:*

*Deze wijziging is ondertussen uitgevoerd. Per 1 januari 2018 is artikel 7 van de Regeling geschrapt.*

### **B.4.11 Kern van het beleid ten aanzien van inzamelen, vervoeren, handelen en bemiddelen**

In deze laatste paragraaf zijn de punten samengevat die de kern vormen van het beleid zoals opgenomen in dit hoofdstuk. Overige informatie in dit hoofdstuk is toelichtend aan onderstaand beleid of dient als duiding bij bijvoorbeeld bestaande wet- en regelgeving of jurisprudentie. Voor wijziging van onderstaande kern van beleid zal altijd een procedure van openbare inspraak worden gevolgd. Voor wijziging van meer toelichtende delen van dit hoofdstuk zal worden volstaan met bekendmaking.

#### **Definities**

Inzamelen en vervoeren zijn verschillende activiteiten waarvoor verschillende wettelijke

bepalingen gelden.

Met inzamelen wordt bedoeld het verzamelen van afvalstoffen, met inbegrip van voorlopig sorteren en de voorlopige opslag van afvalstoffen, en het transporteren van deze afvalstoffen naar een locatie voor verwerking of een toepassingslocatie. Bij het inzamelen worden afvalstoffen opgehaald en de inzamelaar neemt het eigendom van de afvalstoffen over van de ontdoener op het moment van afgifte.

Inzameling wordt altijd vooraf gegaan door ontdoen door afgifte. Indien de handeling 'voorlopige opslag' plaatsvindt, dan gebeurt dit op een locatie tijdens het overslaan van afvalstoffen. Tijdens het overslaan wordt de inzameling tijdelijk onderbroken. Voorlopige sortering van bijvoorbeeld klein chemisch afval vindt plaats direct na afgifte aan de chemokar.

Met vervoeren wordt bedoeld het tegen een vergoeding transporteren van afvalstoffen in opdracht van een ander. Bij het vervoeren van afvalstoffen handelt degene die de afvalstoffen transporteert, in opdracht van ofwel de ontdoener ofwel de ontvanger van de afvalstoffen. De verantwoordelijkheid voor de afvalstoffen is afhankelijk van de contractuele relatie tussen de ontdoener en de ontvanger.

Geen sprake is van inzamelen noch van vervoeren:

- als een bedrijf afvalstoffen wegbrengt die op zijn eigen locatie zijn ontstaan; en
- dit bedrijf geen locatie is die zich met afvalbeheer bezighoudt; en
- dit transport niet beroepsmatig wordt uitgevoerd.

#### **Beroepsmatig inzamelen**

Inzamelen van afvalstoffen is in principe een beroepsmatige activiteit. Van beroepsmatige inzameling is geen sprake indien afvalstoffen als vorm van serviceverlening worden meegenomen bij een – buiten de eigen locatie uitgevoerde – activiteit waarbij:

- de opdrachtgever opdracht geeft tot het uitvoeren van bepaalde onderhouds-, bouw- of herstelwerkzaamheden of diensten; en
- deze werkzaamheden of diensten niet zijn gericht op het afvoeren van afvalstoffen; en
- de opdrachtgever aan de opdrachtnemer overlaat op welke wijze de werkzaamheden of diensten worden uitgevoerd; en
- bij de werkzaamheden of diensten afvalstoffen kunnen ontstaan, de opdrachtnemer dan bepaalt wanneer, welke afvalstoffen en in welke mate vrijkomen; en
- uit een contract en de feitelijke omstandigheden het voorgaande blijkt.

Inzamelen van afvalstoffen kan ook niet-beroepsmatig zijn als een bedrijf over meerdere locaties beschikt en daar afvalstoffen ophaalt, voor zover:

- de bedrijfsvoering van het bedrijf is gericht op een activiteit die niets te maken heeft met afvalstoffenbeheer;
- de afvalstoffen vrijkomen bij de bedrijfsvoering van het bedrijf;
- het bedrijf deze afvalstoffen zelf ophaalt bij de eigen locaties.

#### **Beroepsmatig vervoeren**

Beroepsvervoerders van afvalstoffen zijn bedrijven die voor anderen tegen vergoeding afvalstoffen vervoeren. Een vergoeding kan een financiële vergoeding zijn, maar ook een vergoeding in natura al dan niet impliciet of toekomstig. Het verrekenen van de kosten voor het transport in andere kosten wordt gezien als een indirecte vergoeding.

#### **Inzamelen van bepaalde afvalstoffen**

Gemeenten houden ruimte om een eigen invulling te geven aan (gescheiden) inzameling van huishoudelijk afval.

De inzameling van de volgende, in het Besluit inzamelen afvalstoffen vermelde, afvalstoffen blijft vergunningplichtig:

- bepaalde categorieën klein gevaarlijk afval (KGA),
- afgewerkte olie en
- bepaalde gevaarlijke scheepsafvalstoffen.

Het aantal inzamelvergunninghouders wordt niet gelimiteerd.

De inzamelvergunninghouders hebben het recht om in het hele land in te zamelen. Aan de inzamelvergunninghouders zijn geen gebieden toegewezen waarvoor een inzamelvergunningplicht geldt.

De inzamelvergunningen worden verleend voor onbepaalde duur.